

AGATA NODŹAK¹

Sprawozdanie z Międzynarodowej konferencji naukowej pt. *Unia Europejska – teraźniejszość i przyszłość w obliczu kryzysów i reform* (Kraków, 13–14 czerwca 2024 r.)

W dniach 13–14 czerwca 2024 r. odbyła się Międzynarodowa konferencja naukowa pt. *Unia Europejska – teraźniejszość i przyszłość w obliczu kryzysów i reform*, zorganizowana w Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Ostatnie lata w historii integracji europejskiej to okres charakteryzujący się serią poważnych kryzysów i nakładających się niekorzystnych wydarzeń oraz zjawisk, takich jak problemy strefy Euro, kryzys migracyjny, Brexit, spory z państwami członkowskimi, pandemia COVID-19 czy agresja Rosji na Ukrainę. Te wydarzenia tworzą obraz wyjątkowo skomplikowanego etapu w procesie jednoczenia się Europy. Mając na uwadze ewoluujący system polityczny Unii Europejskiej, w którym instrumenty kryzysowe często kształtują strukturę decyzyjną i ustanawiają precedensy dla przyszłych działań instytucji, można przyjąć, że integracja europejska pozostaje wciąż projektem niedokończonym. Te wydarzenia i zjawiska stały się impulsem do debaty na temat przyszłości Europy i jej struktury ustrojowej. Mianowicie, w maju 2022 r. zakończyła się Konferencja w sprawie przyszłości Europy, podczas której cztery europejskie panele obywatelskie przedstawiły ponad 150 rekomendacji w dziewięciu istotnych dla UE obszarach. Wspomniana konferencja zarekomendowała daleko idące reformy traktatowe. W odpowiedzi na te propozycje Parlament Europejski przyjął uchwałę wzywającą do rozpoczęcia procedury reformy traktatów, co spotkało się z negatywną reakcją trzynastu rządów, głównie państw tzw. nowej Europy. 22 listopada 2023 r. Parlament Europejski uchwalił rezolucję w sprawie propozycji zmiany Traktatów UE [2022/2051(INL)]. Mając na uwadze zarysowany

¹ Agata Nodźak – Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, ORCID: 0000-0003-4779-0030.

problem, w ramach programu konferencji przewidziano omówienie zagadnień z takich obszarów: aspekty ustrojowo-instytucjonalne oraz proceduralne funkcjonowania UE; oddziaływanie UE na porządki krajowe, perspektywa międzynarodowa i krajowa; instytucje UE i ich relacje z państwami członkowskimi; perspektywa rozszerzenia UE, multicentryczność systemów prawnych państw członkowskich a konstytucyjna kwalifikacja UE; integracja europejska – aspekt konstytucyjny w państwach członkowskich i kandydujących; problemy wybranych polityk europejskich, szczególnie dotyczących: klimatu i środowiska, ochrony zdrowia i zdrowia publicznego, gospodarki, sprawiedliwości społecznej i zatrudnienia, transformacji cyfrowej, migracji, edukacji, kultury, młodzieży i sportu; obywatele UE i demokratyczna legitymizacja integracji europejskiej; rola międzynarodowa UE.

Otwarcia konferencji dokonali przedstawiciele władz uczelni: Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie prof. Piotr Borek, Prorektor ds. Kształcenia i Rozwoju prof. UKEN dr hab. Robert Stawarz oraz Zastępczyni Dyrektora Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji dr Urszula Kosielińska-Grabowska. Otwarcie konferencji moderowała przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego Konferencji dr Agata Nodżak. Program konferencji obejmował obrady w następujących panelach:

- 1) Panel 1: *Instytucje i reformy Unii Europejskiej* (moderator: dr Piotr Uhma, Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie).
- 2) Panel 2: *Unia Europejska i migracja* (moderator: dr hab. Inga Kawka, prof. UKEN, Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie).
- 3) Panel 3: *Polityka europejska w obszarze środowiska i klimatu* (moderator: dr Urszula Kosielińska-Grabowska, Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie).
- 4) Panel 4: *Polityka europejska w obszarze transformacji cyfrowej* (moderator: dr Agata Nodżak, Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie).
- 5) Panel 5: *Obywatel i społeczeństwo w Unii Europejskiej* (moderatorzy: dr Bogumił Naleziński, Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, oraz dr Justyna Holoher, Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie).
- 6) Panel 6: *Unia i świat – gospodarka – bezpieczeństwo* (moderator: dr Piotr Uhma, Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie).

W pierwszym panelu zarówno prelegenci, jak i inni uczestnicy konferencji w ramach swoich wystąpień poruszali zagadnienia dotyczące m.in. relacji między prawem unijnym a porządkami krajowymi, w szczególności tymi o charakterze ustrojowym jak konstytucja. Omawiano także postawy wyborcze Polaków w wyborach do Parlamentu Europejskiego, nowe zasady i narzędzia

polityki gospodarczej określające wspólne ramy równowagi makroekonomicznej UE oparte na polityce fiskalnej krajów członkowskich. Ponadto, rozważano rozumienie pojęcie „tożsamości konstytucyjnej” w orzecznictwie sądów konstytucyjnych poszczególnych państw członkowskich UE (m.in. Polski, Niemiec, Czech, Francji i Włoch) oraz w doktrynie prawa konstytucyjnego. Analizowano także przyczyny powstania idei nowego państwa – Europy jako idei federalizacji w XXI w.

Podczas panelu swoje przemyslenia i opinie przedstawili prof. dr hab. Arkadiusz Radwan (Uniwersytet Witolda Wielkiego w Kownie oraz Prezes Instytutu Allerhanda), który referatem pt. *Pozycja ustrojowa Trybunału Sprawiedliwości UE a dynamika procesów integracyjnych* dokonał uroczystego otwarcia pierwszego panelu i *de facto* całej konferencji, oraz prof. dr hab. Valentin Constantinov (Państwowy Uniwersytet Mołdawski, Mołdawia), prezentując temat: *Republika Mołdowy kandydat do przystąpienia do UE – wyzwania i perspektywy w dobie kryzysów regionalnych*. Kolejne referaty przedstawili badacze różnych ośrodków naukowych. Dr Michał Małaszkiwicz z Uniwersytetu Wrocławskiego zaprezentował referat pt. *Quantum datur? O konstytucyjnym obowiązku wykonania wyroków sądów międzynarodowych*, dr Ryszard Kozioł z Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie wygłosił referat pt. *Wybory do Parlamentu Europejskiego w świetle badań polskiej opinii społecznej*. Dr Marcin Galent z Instytutu Studiów Europejskich Uniwersytetu Jagiellońskiego przedstawił wystąpienie zatytułowane: *Nowe zasady polityki fiskalnej w UE. Mądry Europejczyk po szkodzie, czy też wnet nową przypowieść sobie kupi?* Pierwszy panel zwieńczony został wystąpieniami mgr Adama Marciniaka z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, który omówił temat *Tożsamości konstytucyjnej państwa członkowskiego UE jako „przeszkody” w pogłębianiu europejskiej integracji – zarys problemu*, oraz Piotra Pryjdy, studenta prawa w Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, który przedstawił referat pt. *Federalizacja Unii Europejskiej – pomysł (nie) na te czasy. Dlaczego zjednoczenie krajów członkowskich UE ma swoje granice?*

Zagadnienia dotyczące przyszłości integracji europejskiej w kontekście kryzysu migracyjnego oraz polityki migracyjnej UE były omawiane w ramach drugiego panelu, w którym wystąpili naukowcy z zagranicznych i krajowych ośrodków naukowych. W tej części konferencji głos zabrali następujący badacze z zagranicy: prof. Miomira Kostić (Uniwersytet w Nišu, Wydział Prawa, Republika Serbii), która przedstawiła referat pt. *Challenges in migrations – combating trafficking in human beings in Serbia*, prof. Anna Hurzhii (Państwowy Uniwersytet Handlu i Ekonomii w Kijowie, Ukraina) z referatem: *Ukrainian Refugees and the challenges of european migration policy* oraz prof. Taras Hurzhii (Państwowy Uniwersytet Handlu i Ekonomii w Kijowie, Ukraina), który zaprezentował temat *Ukrainian refugees in EU: Assimilation vs repatriation*. Panel zamknęły wystąpienia naukowców z Polski: dr Marty Pietras-Eichberger z Instytutu Studiów Europejskich Uniwersytetu Jagiellońskiego, która omówiła

The EU's Migration and Asylum Package – an overview of the new set of regulations, oraz dr Kamila Strzępka z Instytutu Nauk Prawnych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, który zaprezentował temat *Czy Polska (UE) jest gotowa do przyjęcia imigrantów? Czyli o godności obywatela i imigranta (prawa człowieka)*.

Przedmiotem obrad w ramach trzeciego panelu były zagadnienia polityki unijnej w obszarze środowiska i klimatu, w szczególności analiza roli unijnej polityki spójności w transformacji ekologicznej Europy, kwestie definicyjne związane z prawem klimatycznym, prawami klimatycznymi oraz polityką klimatyczną w unijnym porządku prawnym, a także podejścia do natury systemowej unijnej polityki klimatycznej. Panel rozpoczęły wystąpienia gości z zagranicznych ośrodków naukowych, a mianowicie: prof. Yulii Volkovej (Krajowy Uniwersytet Lotnictwa, Kijów, Ukraina) z referatem pt. *Vectors of the impact of EDtHR decisions on the formation of a national model for the implementation and protection of environmental human rights*, oraz prof. Yulii Lehezy (Uniwersytet Technologii Dniepr, Ukraina; Wyższa Szkoła Nauk Stosowanych w Mittweidzie, Niemcy), która zaprezentowała temat *Reform of the legislation of Ukraine on hazardous waste in accordance with the standards of the legislation of the EU countries*. O roli unijnej polityki spójności w transformacji ekologicznej Europy mówiła prof. UKEN dr hab. Dorota Murzyn (Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie). Ostatni referat pt. *Prawa klimatyczne i ich miejsce w unijnym systemie prawa* przedstawiła doktorantka z Uniwersytetu Wrocławskiego, mgr Angelika Krężel.

Intensywny rozwój cywilizacyjny, obejmujący nowe technologie informatyczne, informacyjno-komunikacyjne, technologie cyfrowe, ma niebagatelny wpływ na różne dziedziny życia społecznego czy gospodarczego. W wystąpieniu prof. Igora Britchenko (Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie) poruszona została problematyka transformacji cyfrowej jako kluczowego czynnika rozwoju gospodarczego, szczególnie w kontekście UE, która dziś stoi przed złożonymi wyzwaniami geopolitycznymi i gospodarczymi. W wystąpieniu na temat *Transformacji cyfrowej i tworzenia innowacyjnej gospodarki Unii Europejskiej* prelegent zaprezentował czynniki charakteryzujące ten proces, takie jak infrastruktura cyfrowa, rozwój technologii cyfrowych, stymulowanie rozwoju kompetencji cyfrowych oraz wsparcie cyfrowych start-upów. Wskazał także na specyfikę kształtowania źródeł finansowania transformacji cyfrowej w systemie gospodarczym UE oraz na inicjatywy regulacyjne mające na celu stymulowanie innowacyjnej przedsiębiorczości i rozwoju technologii cyfrowych w warunkach współczesnych wyzwań kryzysowych. Z kolei w wystąpieniu dr Grażyny Zboralskiej (Sąd Najwyższy), zatytułowanym: *Prawo pracownika „do odłączenia” – analiza Rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 21 stycznia 2021 r. zawierającej zalecenia dla Komisji w sprawie prawa do bycia offline (2019/2181(INL)) (2021/C 456/15)*, zwrócono uwagę na szybki w ostatnich latach rozwój wykorzystania narzędzi informacyjno-komunikacyjnych do celów zawodowych, w szczególności w okresie pandemii.

Z jednej strony znacząco zwiększyło to elastyczność w zakresie czasu i miejsca świadczenia pracy, jednakże z drugiej strony przyczyniło się do powstania ryzyka dla pracownika w postaci jego stałej dostępności dla pracodawcy, co zaburza równowagę między życiem zawodowym a prywatnym. W wystąpieniu przeprowadzona została analiza potrzeby ewentualnej regulacji prawa pracownika „do odłączenia” nie tylko na gruncie prawa krajowego, ale również na poziomie prawa unijnego. Problematyka nowych technologii w relacjach między instytucjami finansowymi a konsumentami była przedmiotem rozważań w wystąpieniu dr Dariusza Kowalskiego, Zastępcy Dyrektora Departamentu Klienta Rynku Bankowego i Kapitałowego w Biurze Rzecznika Finansowego, zatytułowanym *Europejskie ramy prawne ochrony konsumenta na rynku bankowym – aktualne problemy i wyzwania związane z rozwojem nowych technologii*. Natomiast w wystąpieniu dr Ewy Milczarek z Uniwersytetu Szczecińskiego, zatytułowanym *From bits to rights: EU's struggle and strategies in defending individual freedoms on the web*, zagadnienie nowych technologii zostało zaprezentowane w kontekście ochrony praw jednostki. Jak zauważyła prelegentka, ochrona praw jednostki w Internecie jest palącą kwestią, która wpływa na faktyczną realizację praw podstawowych. Kolejne nieudane próby uregulowania tego zadania w ramach struktur unijnych budzą obawy i negatywnie wpływają na ochronę przede wszystkim prywatności i wolności słowa. Pani Doktor w swoim wystąpieniu omówiła przykłady przedmiotowych regulacji, wskazała na potencjalne przyczyny niepowodzeń oraz zaproponowała wytyczne dotyczące regulacji praw podstawowych w Internecie. Ostatnie wystąpienie w tym panelu, wygłoszone przez dr Sabinę Klimek, Konsul RP w Turcji oraz wykładowczynię w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie, zatytułowane *Partnerstwo publiczno-prywatne i innowacyjne technologie w wielomilionowej metropolii: Przypadek Stambułu w kontekście starań Turcji o przystąpienie do Unii Europejskiej*, dotyczyło instytucji partnerstwa publiczno-prywatnego jako pewnego modelu finansowania szeroko zakrojonych projektów infrastrukturalnych, w tym telekomunikacji, systemów transportowych oraz lotnisk. Jak zauważyła Pani Doktor w swoim wystąpieniu, umiejętne zastosowanie tego modelu w Stambule pozwoliło na przekształcenie go w inteligentne miasto poprzez integrację innowacyjnych rozwiązań, szczególnie w świetle trwających starań Turcji o przystąpienie do UE.

Prawa podstawowe są prawami i wolnościami podlegającymi ochronie na płaszczyźnie UE. Stanowią wyraz poszanowania fundamentalnych zasad i wartości, na których ma się ona opierać. W panelu piątym, zatytułowanym *Obywatel i społeczeństwo w Unii Europejskiej*, poruszone zostały wybrane zagadnienia niezwykle złożonej problematyki jednostki i jej praw na gruncie prawa unijnego. Jako pierwszy wystąpił dr hab. Bernard Łukańko z Instytutu Nauk Prawnych PAN w Warszawie, który wygłosił referat pt. *Stosunek prawa Unii Europejskiej do kościołów i innych związków wyznaniowych w świetle art. 17 ust. 1 TfUE – rozważania na gruncie orzecznictwa TSUE*. W swoim wystąpieniu zaprezentował – na podstawie bogatego orzecznictwa TSUE –

zagadnienie dotyczące zakresu zastosowania regulacji prawa unijnego do stowarzyszeń i wspólnot religijnych w państwach członkowskich. Kolejnym omawianym zagadnieniem była kwestia bezpośredniego stosowania na płaszczyźnie porządków krajowych Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2019/1937 z 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii, czyli tzw. Dyrektywy o sygnalistach. Temat ten został podjęty w kontekście niedotrzymania przez Polskę czy inne państwa członkowskie UE terminu transpozycji tej unijnej regulacji do porządku krajowego. Dr Magdalena Kun-Buczko z Uniwersytetu w Białymstoku w referacie pt. *Ochrona sygnalistów w polskim porządku prawnym. Bezpośredni skutek dyrektywy i obowiązki pracodawców z zakresie ochrony sygnalistów* zwróciła uwagę na realną możliwość bezpośredniego stosowania dyrektywy ze względu na bezwarunkowe i precyzyjne brzmienie jej przepisów oraz precyzyjne uregulowanie konkretnych uprawnień dla obywateli, tj. prawa dokonywania zgłoszeń, oczekiwań, że zostaną one rozpatrzone, a oni sami będą chronieni przed działaniami odwetowymi. Kolejny temat, *Unia Europejska w obliczu wyzwań praworządności*, zaprezentowany przez mgr Beata Tubek (Szkoła Główna Mikołaja Kopernika – Kolegium Nauk Prawnych), dotyczył rozumienia tej wartości w kontekście funkcjonowania UE, oraz jako fundamentu, na którym opiera się europejska wspólnota. Jak zauważyła prelegentka, głównymi zagrożeniami dla tej wartości są naruszanie niezależności sądownictwa w niektórych państwach członkowskich oraz korupcja, która nie tylko osłabia struktury państwa, ale również podważa fundamenty uczciwej konkurencji i rynku wewnętrznego. Oprócz tego, wyzwaniem dla UE jest ochrona praw podstawowych i wolności obywatelskich w kontekście takich zagrożeń, jak ataki na niezależne media czy ograniczenia swobody zgromadzeń. W obliczu tych wyzwań UE ma obowiązek podjąć zdecydowane kroki w celu ochrony praworządności we wszystkich państwach członkowskich. Zdaniem mgr Tubek, mechanizmy nadzoru, sankcje i współpraca międzyinstytucjonalna stanowią kluczowe rozwiązania dla skutecznej ochrony podstawowych wartości. Dwa ostatnie zagadnienia w piątym panelu zostały zaprezentowane przez młodych naukowców: mgr Katarzynę Kaczmarek z Uczelni Łazarskiego, która wygłosiła wystąpienie zatytułowane *Porozumienia unijnych partnerów społecznych a europejska inicjatywa obywatelska*, oraz przez mgr Juliusza Mrozińskiego z Uniwersytetu Wrocławskiego, który przedstawił referat zatytułowany *Klauzula limitacyjna w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej w ujęciu prawnoporównawczym*.

W ostatnim, szóstym panelu poruszone zostały wybrane aspekty problematyki stosunków międzynarodowych oraz bezpieczeństwa na płaszczyźnie UE. Dr Ewa Radomska z Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, w referacie pt. *Chińskie zaangażowanie kapitałowe w formie zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Unii Europejskiej w aspekcie dwustronnych relacji UE-Chiny*, przedstawiła czynniki, które w istotny sposób wpływają na zmieniające się podejście UE do chińskich inwestycji bezpośrednich na rynku

europiejskim. Prelegentka wyjaśniała przedmiotowe zmiany, ich uwarunkowania i skutki w kontekście rosnącej pozycji Chin na arenie międzynarodowej, chińskiej Inicjatywy Pasa i Szlaku, dynamicznego napływu chińskich inwestycji bezpośrednich na jednolity rynek UE w latach 2016–2017 oraz kontrowersji z nimi związanych. Poruszyła również rosnące napięcia polityczne i rozbieżności między UE i Chinami, kwestie zatrzymania procesu ratyfikacji umowy inwestycyjnej UE–Chiny, pogarszający się wizerunek Chin w Europie oraz turbulencje globalne w różnych sferach na skutek m.in. pandemii COVID-19 czy wojny w Ukrainie. Zagadnienia bezpieczeństwa ekonomicznego zostały poruszone w kolejnym wystąpieniu zatytułowanym *Nowe inicjatywy podatkowe UE – bardziej sprawiedliwe, prostsze i lepiej dostosowane do nowoczesnych technologii opodatkowanie?*, które zaprezentowała dr Monika Skowrońska z Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.

Ostatnimi prelegentami w tym panelu byli młodzi naukowcy z zagranicznych i krajowych ośrodków naukowych: mgr Igor Sloboda (Uniwersytet Komenky'ego w Bratysławie, Wydział Prawa, Instytut Prawa Europejskiego, Słowacja) oraz mgr Roland Diassakoula (absolwent Uniwersytetu Łódzkiego). Mgr Igor Sloboda w referacie pt. *Transparency of organisations acting in the interests of third countries: The internal market as a legal basis for policies with minimal relation to the market* zaprezentował dylematy związane ze stosowaniem przygotowanego na płaszczyźnie UE pod koniec 2023 r. pakietu dotyczącego obrony demokracji, w szczególności dyrektywy w sprawie przejrzystości reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich. Unia, świadoma ryzyka związanego z wywieraniem wpływu na opinię publiczną za pomocą instrumentów hybrydowych i grup interesów, zastanawia się nad koniecznością zapewnienia przejrzystości w działaniu grup lobbingsowych. W swojej wypowiedzi mgr Igor Sloboda prowadził rozważania dotyczące wymagań stawianych przez wspomnianą dyrektywę wobec państw członkowskich (stworzenie przejrzystych rejestrów organizacji), czy ta regulacja wprowadza prawo wtórne na mocy art. 114 Traktatu, jakie znaczenie ma dyrektywa dla osiągnięcia celów rynku wewnętrznego oraz czy nie będzie dochodziło do nadużycia tej dyrektywy. Ostatni referat pt. *European defense: An old idea now urgently needed. But what use is it when 22 of the 27 EU member states are members of NATO?*, zaprezentowany został przez absolwenta Uniwersytetu Łódzkiego, mgr Rolanda Diassakoula. W jego wystąpieniu zostały zaprezentowane dylematy związane z racjonalnością i skutecznością rozwiązań unijnych w zakresie bezpieczeństwa w kontekście wojny w Ukrainie czy kryzysu migracyjnego – w porównaniu do rozwiązań wynikających z członkostwa większości państw UE w NATO.

Podsumowanie wystąpień w ramach poszczególnych paneli stanowiła interesująca dyskusja, połączona z zadawaniem pytań poszczególnym prelegentom. Zamknięcia konferencji dokonał dr Piotr Uhma, dziękując prelegentom i gościom za zainteresowanie i udział w tym wydarzeniu naukowym.

Konferencja *Unia Europejska – terażniejszość i przyszłość w obliczu kryzysów i reform* stanowiła doskonałą okazję do wymiany poglądów na temat

problemów pojawiających się na płaszczyźnie UE, różnorodnych działań, w tym reform ustrojowych, podejmowanych celem usunięcia lub zniwelowania negatywnych skutków zjawisk kryzysowych, jak również przyszłości proponowanych rozwiązań i ich skuteczności. Z wypowiedzi uczestników można było wywieść wnioski dotyczące wartości, jaką nadal stanowi sama instytucja UE i stanowione na jej płaszczyźnie prawo, pomocne w zwalczaniu negatywnych skutków ciągle pojawiających się sytuacji kryzysowych.

W opisywanym wydarzeniu wzięło udział ponad 80 osób, w tym 30 prelegentów z krajowych i zagranicznych ośrodków i instytucji naukowych. Konferencja spotkała się również z bardzo dużym zainteresowaniem ze strony społeczności akademickiej, szczególnie pracowników naukowych oraz studentów z Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji, którzy nie tylko śledzili przebieg obrad, ale również aktywnie zaangażowali się w organizację tego wydarzenia. Jak już wcześniej wspomniano, podczas spotkania nie zabrakło dyskusji, polemik oraz pytań, dających impuls do dalszych badań, których wyniki znalazły swoje odzwierciedlenie w artykułach opublikowanych na łamach czasopisma naukowego Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji „Rocznik Administracji Publicznej”.